

JORDI PLAY/ARXIU

Esteu indignat?

—Sí, i fa dies, perquè la situació econòmica i les decisions polítiques que es prenen porten més pobresa.

—Amb qui esteu més indignat?

—La sortida més fàcil és indignar-te amb els polítics. Jo, sobretot, estic indignat amb la resposta que des de fa temps es dona a la crisi i al procés de globalització.

—Com veieu des dels sindicats el moviment dels indignats?

—Amb molta simpatia i esperança, perquè el fet que els ciutadans finalment hagin tingut la capacitat d'unir-se ja és molt positiu. Els grans canvis a la societat sempre s'han fet a partir de moviments d'aquestes característiques, i penso que d'aquest grup en sortiran les persones que els pertocarà de liderar el país els anys vinents.

—Els indignats asseguren que també ho estan amb els sindicats. Per què penseu que heu estat un dels blancs de crítica?

—D'entrada, els sindicats hem de reflexionar sobre la manera com prenem les decisions, la manera d'explicar la

“És un signe de normalitat nacional que els indignats apel·lin als polítics catalans”

Josep Maria Àlvarez (Belmonte de Miranda, Astúries, 1956) és secretari general de la UGT de Catalunya. En aquesta entrevista reflexiona sobre el moviment del 15M i la resposta política a la crisi. I allarga la mà del sindicat als indignats, malgrat que aquest col·lectiu també ha posat les centrals sindicals en el punt de mira.

feina que fem o, per exemple, demanar a la gent afectada per un conveni col·lectiu si hi estan d'acord o no. Però hi ha també una campanya de desprestigi absolut dels sindicats que fa molt de temps que dura.

—Qui orquestra aquesta campanya contra els sindicats?

—Sobretot determinats mitjans de comunicació d'ultradreta. Dia sí dia no apareixen informacions falses sobre sindicats i suposades subvencions que en realitat són diners per a la formació de treballadors. Si això es fes amb l'Església Catòlica —per exemple amb relació a l'escola concertada— seria un gran escàndol. Han minat l'element més important que té un sindicat, la seva decència, honradesa i ètica. I segurament que en una part del col·lectiu ha arrelat aquest descrèdit. Però, sigui com sigui, els sindicats sumem més que no restem a aquest moviment, i tenim la mà oberta per a col·laborar-hi en tot moment.

—Abans parlàveu dels sindicats minoritaris.

—Els sindicats minoritaris miren d'aprofitar aquests atacs, i probablement han mirat de contaminar el moviment del 15M amb aquests arguments. També cal tenir en compte que aquest moviment rebutja tot allò que s'ha institucionalitzat i, en aquest sentit, potser nosaltres no hem sabut demostrar que no som part de l'estat, que som organitzacions autònomes.

—Potser s'ha consolidat una certa imatge dels sindicats de molta proximitat al sistema de partits?

—O pot ser que la gent es cregui la relació entre subvencions i poder públic. I, d'això, és complicat de sortir-ne, perquè si no negociem amb els patrons i els governs i arribem a acords, no hi ha guanys per als treballadors. Sigui com vulgui, penso que hem de rebutjar la foto fàcil. Com menys fotos ens fem amb el poder, millor, perquè una part dels joves ens vinculen directament al poder.

—Potser també aquests joves que ara estan sense feina no veuen com els pot ajudar un sindicat.

—Segurament, la gent que no ha trobat feina ens veu molt allunyats, però també treballem per a ells.

—Com a sindicat, heu tingut contacte amb el moviment 15M de Catalunya?

—Jo m'he reunit amb col·lectius que són dins el moviment dels indignats.

—Com pot ajudar un sindicat a canalitzar tot aquest moviment de descontentament social? Un sindicat no és una peça clau per a articular un moviment social que, a més, també té a veure amb el món laboral?

—Ara som a l'inici del moviment, que anirà agafant pes. En aquest camí, potser trobarem maneres de col·laborar-hi. Però en aquests moments ens interessa que aquesta gent, que col·lectivament té uns punts en comú, ens percebi com allò que som, aliats. Les seves reivindicacions de la manifestació del 19 de juny passat són clavades a les que vam fer en la convocatòria dels sindicats europeus contra el pacte d'estabilitat de l'euro per part de la UE. I si agafem les reivindicacions de millora de la situació dels treballadors, són les mateixes. Amb el moviment dels indignats tindrem més força per a continuar fent la nostra feina, això segur. Serem al seu costat. I potser també va bé que ens recordin que no únicament hem de pensar en la gent que té una feina estable, sinó que hem de tenir en compte la globalitat de gent que no en té. D'aquí a molt poc, el drama d'aquest país seran els desocupats de més de cinquanta anys.

—Més que els joves, que ara tenen una taxa de desocupació del 40%?

—Sí, perquè aviat es començarà a crear ocupació, i quan es crea ocupació, mai no es recorre als més grans de cinquanta anys, sinó als joves. I, per tant, tornarem a tenir un gruix de persones, com va passar els anys 90, que han estat expulsats de la seva feina i és molt difícil que puguin reincorporar-se al mercat laboral.

—El moviment del 15M ha posat sobre la taula la possibilitat de convocar una vaga general. Considereu que és un bon moment?

—Abans vull sentir com la pensen fer. Si el sindicat cregués que avui hi ha raons per a una convocatòria, ja hi treballàriem. De raons n'hi pot haver avui, fa dos mesos, fa tres mesos... Però als països democràtics les vagues generals no es fan per a canviar el règim polític, sinó per a canviar aspectes determinats de les polítiques que afecten més els treballadors. Avui, tot i que estem pendants del desencadenament de moltes qüestions, caldria debatre-ho molt a fons. És molt fàcil de proclamar una vaga, però

organitzar-la i convèncer la gent és molt més complicat.

—Els partits polítics, després del 22 de maig, han assumit en alguna mesura la crítica social que hi ha rere el moviment del 15M?

—Tinc la sensació que no tots els partits són iguals. N'hi ha alguns als quals tot això els rellisca, que ja se senten còmodes en la democràcia formal en què ens trobem. Com més a la dreta, més hi ha la idea que anant a votar un cop cada quatre anys ja n'hi ha prou. I d'una altra banda, l'esquerra s'haurà d'anar acomodant a aquesta nova situació, que vol dir que la confiança que els ciutadans han dipositat en els polítics a través de les urnes s'ha d'anar renovant cada dia. Per això cal tenir un sistema de funcionament polític molt més proper al ciutadà, i en aquest sentit el nostre sistema democràtic és obsolet.

—En què ha de canviar el nostre sistema democràtic, a parer vostre?

—La gent vol triar el seu candidat, vol que tingui cara, que quan hi hagi una votació en un parlament que l'afecta molt, li pugui demanar explicacions de per què ha votat una cosa o una altra. És a dir, que tingui una doble dependència: respecte al partit que l'ha posat a la llista electoral i respecte al ciutadà, que li pugui retirar la confiança individualment al marge del partit.

—Un sistema de llistes obertes?

—Sí, però no tan sols això. Per exemple, a les eleccions municipals, seria bo que l'alcalde no fos triat en segona volta pels electes, sinó que pogués ser triat pels electors, perquè de vegades votes una força política amb una intenció determinada, però després el partit que has votat fa pactes que no es corresponen amb les expectatives del votant. Tot plegat ha de ser objecte de debat social, lluny d'algunes propostes que he sentit aquests dies que van en la línia de treure veus dels parlaments per a convertir aquestes cambres de representació en un sistema bipartidista.

—Considereu que els polítics catalans tenen gaire marge de maniobra per a resoldre les demandes del col·lectiu dels indignats, o, per contra, cal focalitzar l'acció en el govern espanyol?

—Aquesta crisi és global, i no hi ha una solució que pugui aplicar ni

JORDI PLAY/ARXIU

Catalunya ni Espanya, i ni tan sols Europa tota sola. Dit això, cadascun dels parlaments té autonomia, i en el cas català, autonomia fiscal molt considerable. Per tant, el govern de Catalunya ha triat l'opció de carregar la crisi sobre la gent que té menys. I ho ha fet de manera clara. Ha resolt els problemes pressupostaris sense generar condicions per a sortir de la crisi, i l'exemple més clar és la reducció dràstica de l'impost de successions. No hi ha hagut voluntat de parlar de les retallades. Segurament es podien haver trobat vies complemen-

tàries perquè les retallades no tinguessin un impacte tan dramàtic sobre la gent que rep els serveis i sobre els treballadors que presten aquests serveis.

—**CiU justifica la retallada de l'impost de successions perquè era una promesa electoral. Què us sembla, aquest argument?**

—Òbviament, sense comentaris. Els polítics, aquests i tots els altres, no poden anar a una campanya electoral i dir que no faran retallades, perquè tots saben que hi ha rere els comptes dels governs. I quan són al govern no es poden excu-

sar dient que s'han trobat la caixa buida i es veuen obligats a passar les tisores, perquè no és veritat. La Generalitat té la seva intervenció, i tens una idea molt aproximada de com estan els comptes. Ara, sí que compleixen la promesa a l'hora de retirar un impost que afecta el 6% de les persones que hereten. Per tot plegat, hi ha indignació raonable a casa nostra.

—**I, quant al sistema democràtic, també hi ha motius per a la indignació?**

—A Catalunya tenim una llei electoral que és provisional des de l'anterior Estatut, i tenim un nou Estatut i aquesta llei continua essent provisional. Per tant, des del punt de vista democràtic, alguna millora s'hi pot fer, i no dic pas que el Parlament de Catalunya no sigui democràtic. Cal construir una democràcia més participativa, que és la demanda que hi ha al darrere del moviment del 15M.

—**I Madrid, quina responsabilitat hi té, en tot plegat?**

—Jo he anat a les manifestacions de Barcelona, i Déu n'hi do com hi plou sobre Rodríguez Zapatero. La classe política catalana ha d'entendre que justament perquè som una nació que fa ostentació de la seva sobirania, la ciutadania també ha de fer ostentació dels seus drets. Em sembla del tot raonable que els indignats catalans mirin més cap al seu parlament que no pas els indignats de la comunitat de Madrid, que té un parlament amb menys autonomia. És un signe de normalitat nacional que els indignats, i tots els ciutadans, reclamem responsabilitats als polítics catalans. És veritat que hi ha un cert soroll sobre si aquest moviment és catalanista o no. Aquest moviment forma part de la manera de viure i de conuiu del catalanisme, no necessitem refermar-nos en una cosa que ja som. Potser els que venim d'una altra època estem acostumats a fer-ne una reafirmació directa i permanent, però per a la gent jove el catalanisme és la seva forma de viure.

—**És el catalanisme social, però quina actitud hi té, a parer vostre, el catalanisme polític?**

—Lamentablement, hi ha un cert rebuig institucional cap a aquest moviment.

Gemma Aguilera